

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13, Telefon 2440 in 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Večje mesečno prejemam
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni število račun št. 11.408

Generalizacija zaščite narodnih manjšin

Pred važnimi manjšinskimi konferencami in kongresi

Konferenca manjšinskega odseka Mednarodne parlamentarne unije, ki je te dni zborovala na Dunaju pod predsedstvom dr. Studerja in katere sta se udeležila tudi zastopnika naših primorskih rojakov dr. Josip Wilfan in dr. Engelbert Besednjak, je zopet potisnila v ospredje manjšinsko vprašanje. Konferenca je bila sklicana zato, da pripravi gradivo za kongres unije, ki bo v kratkem v Ženevi. Na njem bo zahtevala razpravo o enaki zaščiti vseh narodnih manjšin v vseh državah brez razlike, torej tudi v onih, ki jim mirovne pogodbe ne nalagajo nobenih izrecnih dolžnosti. O isti zahtevi bo pa razpravljala tudi kongres evropskih narodnih manjšin, ki bo te dni sklican na Dunaju pod predsedstvom Slovenca dr. Wilfana. Na dnevni redu bodo posebno te tri točke: Generalizacija manjšinske zaščite; verske organizacije in naravne pravice manjšin; ter manjšinski pokret in forma režima v državah. Dasi bosta tudi poslednji točki važni, bo prva vsekakor najvažnejša, ker v njej je pravzaprav ključ do rešitve vsega tega težkega in perečega problema.

Do oblikovanja te zahteve je voditelj manjšinskega gibanja prisililo postopanje nekaterih držav z državljanji manjšinskih narodnosti. Cilj pa jim je zainteresirati za zadevo Društvo narodov, ki je po vsem svojem bistvu dolžno storiti vse, da se krivice, storjene narodnim manjšinam, odpravijo, saj tudi v mednarodni diplomaciji vedno bolj spoznavajo, da so spori med državami pravzaprav v bistvu le spori med narodi, v prvi vrsti pa prav zaradi narodnih manjšin. Posebno pereče je postalo vprašanje zaščite narodnih manjšin v onih državah, ki je doslej niso poznale. Državniki so se na mirovnih konferencah sicer trudili, da bi razdelili svet tako, da bi se nove državne meje čimbolj krile z narodnimi, uspeli so pa le deloma. Razni politični, strateški, gospodarski in drugi interesi so bili močnejši kakor Wilsonove teorije. Če pa ni bilo tedaj mogoče ustvariti držav brez narodnih manjšin, potem je dolžnost diplomatov, da preprečijo njihovo raznarodovanje in preganjanje s strani državnih narodov. Odredbe, ki so bile dodane mirovnim pogodbam, so, kakor je praksa pokazala, nezadostne in nepravilne, ker delajo razliko med posameznimi država-

mi in narodi: enim nalagajo odnosno priznavajo vse, drugim pa ničesar.

Najlepši primer, da je generalizacija zaščite narodnih pravic neobhodno potrebna, je prav naša sosedna Italija, katero bi bilo treba spomniti, da je med vsemi revizijami mirovnih pogodb, za katere se zavzema, najnujnejša ona, ki urejuje manjšinsko vprašanje. V Versaillesu so njeni tedanji zastopniki zahtevali vsemu svetu, da Italija ne potrebuje nobenega mednarodnega zakona o narodnih manjšinah, ker je že po prirodi italijanske kulturne tradicije izključeno vsako zatiranje manjšin. Danes pa so manjšine v Italiji oropane celo pravice pritožbe na Društvo narodov, ki jo imajo Baski v Pirenejih, ker bi se vsaka taka pritožba kot mednarodno nezakonita smatrala za veleizdajo in kršitev italijanske državne suverenosti. Če je svet tedaj napravil usodno napako, jo mora sedaj, ko mu je do podrobnosti znana, popraviti. To zahteva srečnejša usoda bodoče Evrope in celokupnega kulturnega človeštva.

Vsaka akcija, ki pospešuje izvedbo generalizirane zaščite narodnih manjšin, se mora zato iskreno pozdraviti in podpreti. Narodno kulturna svoboda je prav tako kulturna dobrina sveta, kakor je verska. To načelo se mora priznati kot etični princip v mednarodnih odnošajih, zato pa mora tudi dobiti najvišjo sankcijo v pravnih normah državnih zakonov, in sicer vseh, ne samo nekaterih. Delitev v privilegirance in nepriviligirance se mora enkrat za vselej izbrisati s sveta. Samo tedaj in samo tako se bodo lahko odstranili vzroci sedanjih nasprotstev med narodi in državami, in samo tako bo ustvarjena zdrava podlaga za novo Evropo in mednarodni mir.

Kar se tiče naše države, se je vedno točno ravnala po predpisih, ki jih je prevzela in priznala z mirovnimi pogodbami. Storila je še več kakor je bila dolžna. Vse naše narodne manjšine se lahko nemoteno razvijajo nacionalno-gospodarsko in kulturno; med državljanji manjšinske in državne narodnosti se ne delajo nikoli in nikjer nobene, niti najmanjše razlike; dajejo se jim prej še celo privilegiji. Tako naj še reši ta problem tudi drugod, pa bo Evropa lahko svobodneje dihala, kakor diha danes.

NAŠE ZASTOPSTVO PRI DOUMERJEVEM POGREBU.

BEOGRAD, 12. maja. Kralj Aleksander je poslal kot svojega zastopnika k pogrebu predsednika Paula Doumerja princa Pavla, vlado bo pa zastopal naš pariški poslanik dr. Miroslav Spalajkovič.

NOV ZLOČIN MAKEDONSTVUJOČIH.

SOFIJA, 12. maja. Včeraj je bil tu ustreljen protogerovec Georgije Trejtkov v trenutku, ko je v kavarni »Comercial« igral karte s policijskim inšpektorjem Arzenom Lazarevim. Proti njemu so planili mihalovci Slavko Čevčeto, Stojan Katušev, Boris Boškov in Mile Kučkari in oddali nanj več streliv. Trejtkov je bil takoj mrtev.

NOVA REVOLUCIJA V PERUJU.

NEWYORK, 11. maja. V Limi v Peruju je izbruhnila nova revolucija; upri so se mornarji, ki so skušali zasedeti tudi pristanišče Galo. Vladi zvestim četam pa se je baje že posrečilo upornike premagati in razorožiti. Proglašeno je bilo obsedno stanje, ki bo trajalo 14 dni.

PONOVA ODGODITEV KONFERENCE VELESIL.

LONDON, 12. maja. Po informacijah z najmerodajnejšega angleškega vira se konferenca petih volesil ne bo sestala ta mesec, kakor je bilo določeno, ker se ne bo rešena francoska vladna kriza in tudi Macdonald še ne bo popolnoma zdrav. Konferenca bo zato sklicana najbrže še v juniju po reparacijski konferenci v Lozani.

Vreme.

Današnja vremenska napoved (opol-dne): Nekoliko spremenljivo, pretežno jasno in toplo.

Živčno bolnim in otožnim nudi mila narajna »Franz Josefova« voda dobro prebavo, jasno glavo in mirno spanje. Po izkušnjah znamenitih zdravnikov za živčne boleznij je uporaba »Franz Josefove« grenčice pri težkih obolenjih možganov in hrbtne mozga najtopleje priporočati. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in pecerijskih trgovinah.

Program konference male antante

Prihod dr. Beneša in princa Ghike v Beograd Seje in obiski — Konferenca tiska male antante

BEOGRAD, 12. maja. Jutri v petek se bo pričela v Beogradu konferenca zunanjih ministrov male antante. Romunski zunanji minister princ Ghika bo prispel semkaj danes zvečer ob 22. uri, češkoslovaški zunanji minister dr. Edward Beneš pa pride najbrže šele jutri ob 9. uri dopoldne.

Konferenca bo trajala tri dni, t. j. 13., 14. in 15. t. m. Seja se bo pričela jutri ob 11. uri, ob 13. bo kosilo pri ministrskem predsedniku in zunanjem ministru dr. Marinkoviču na Avali, ob 17. uri se bo konferenca spet nadaljevala. Seje bodo v palači zunanjega ministrstva. V soboto bo pričetek seje ob 10.30, ob 13.15 bo kosilo na romunskem poslanstvu, ob 20. uri

pa večerja na dvoru. V nedeljo bo pričetek seje ob 10.30, ob 12. uri bodo sprejeti časniki, ob 13.15 bo kosilo na češkoslovaškem poslanstvu, ob 20.35 odhod dr. Beneša, ob 21. uri intimitna večerja v zunanjem ministstvu, ob 23. po odhod princa Ghike.

Na konferenci, ki bo zelo važna in pomembna za občo evropsko politiko, se bodo obravnavala med drugimi tudi vprašanja razorožitve, reparacij, Podunavja itd. Istočasno s konferenco ministrov bo tudi konferenca novinarske male antante v hotelu »Excelsior«. Po konferenci se bodo nekateri češki in romunski novinarji odpeljali v Dalmacijo.

Pravo ozadje atentata na Doumerja

Atentator dr. Gorgulov je bil agent „Čeke“ — Pripravljaj je tudi atentat na Masaryka in Hindenburga

PARIZ, 12. maja. Preiskava proti atentatorju na predsednika Doumerja, Rusu dr. Pavlu Gorgulovu, je odkrila sedaj docela novo ozadje. Gorgulov je doslej vedno zatiral, da je l. 1921. pobegnil iz Rusije in se potem mudil po raznih evropskih državah, pariška policija pa je sedaj ugotovila, da je bil med tem časom dvakrat zopet v Rusiji, in sicer l. 1929. v Rodstovu, l. 1930. pa v Minsku. Iz Minska je bil dr. Gorgulov odposlan v Evropo, da stopi v stik z emigrantskimi organizacijami, kar mu pa ni uspelo, ker so ga povsod zavrnili kot nezanesljivega in sumljivega človeka.

Razen tega je dr. Gorgulov začel tudi sam pripravljati, da je snoval še druge atentate. Tako je hotel za časa nemških predsedniških volitev umoriti maršala Hindenburga, še prej se je pa skušal približati češkoslovaškemu predsedniku Masaryku. Ker mu atentat na Masaryka in Hindenburga ni bilo mogoče izvršiti, se je zopet vrnil v Francijo in v Pariz, da bi ustrelil vsaj francoskega predsednika Paula Doumerja, kar mu je naposled tudi uspelo.

Iz vsega tega je pariška policija spoznala, da je dr. Gorgulov agent »Čeke«, ki deluje posebno v tujini docela na svojo roko. Atentator je sam priznal, da se je popolnoma odločil za atentat šele tedaj, ko ga pariški sovjetski poslanik ni hotel sprejeti v avdienco.

Zmagovita kitajska ofenciva v Mandžuriji

Ruski častniki v glavnem stanu generala Mačangčanga Japonci pošiljajo v Mandžurijo nove čete

LONDON, 12. maja. Kljub vsem naporom se mandžurskim vladnim in japonskim četam še ni posrečilo zaustaviti ofenzive kitajskega generala Mačangčanga. Njegove čete so prekorčile reko Sungaro in prodirajo proti Harbinu. Včeraj so kitajska letala bombardirala nekatere vladne zgradbe v Harbinu in povzročila mnogo škode. Japonci naglo dovažajo ojačenja, posebno še, ker se je izkazalo, da mandžurske vladne čete niso dovolj odporne.

Vojska generala Mačangčanga, ki se v ozadju naslanja na Rusijo je najmodernejše opremljena in dobro izvež-

šana. Japonci zatrlujejo, da so jo pripravili ruski častniki, ki vodijo tudi vse operacije v Mačangčangovem glavnem stanu.

SANGHAJ, 12. maja. Včeraj je na vojnih ladjah odplula od tu 12. japonska divizija, namenjena v Dajrem.

SANGHAJ, 12. maja. Neka japonska divizija, ki je bila doslej nastanjena v trdnjavi Vusung, je odpotovala v Dajrem v Mandžuriji, odkoder bo poslana na sever proti generalu Mačangčangu. Sedaj imajo Japonci v Mandžuriji že 7 divizij, na potu je pa še osma.

NEMILO ZA NEDRAGO.

RIM, 12. maja. Po vsej Italiji je vzbudila odredba brazilske vlade, da se omeji na minimum pouk tujih jezikov, veliko ogorčenje. V brazilski državi Sao Paulo bodo prepovedane tudi vse tujerodne šole. S tem so najbolj prizadeti tamkajšnji Italijani, ki so s pomočjo društva »Dante Alighieri« vzdrževali nešteto italijanskih osnovnih šol. Tako vrača Italijanom spet ono, kar so sami storili svojim narodnim manjšinam.

AMERIKA SE BO ZADOVOLJILA S SREBROM.

WASHINGTON, 12. maja. Dopisnik »United Pressa« doznava izza nesljivega vira, da je predsednik Hoover pripravljen sprejeti načrt senatorja Haydna, da se morejo do l. 1936. plačevati tujih dolgovi ameriškim Združenim državam v srebru. Tako pridobljeno srebro se bo porabilo za kovanje dolarjev. Obenem je Hoover pripravljen sklicati mednarodno konferenco, ki bi proučila problem srebra.

Preselitveno naznanilo

Cenjenemu občinstvu sporočamo najljubše, da smo preselili trgovino s čevlji iz Aleksandrove ceste št. 9

v novo palačo Banovinske hranilnice

na vogalu Slovenske in Gosposke ulice
Na zalogi bomo imeli:

moške čevlje v vseh oblikah od Din **165**- naprej
damske čevlje v najnovejših oblikah in barvah od Din **125**- naprej
otroške čevlje, ki so že 30 let preizkušeni od Din **45**- naprej

Obiščite nas in prepričajte se o naši bogati zalogi, prvovrstni izdelavi in brezkonkurenčni ceni. Oglejte si našo zalogo. K nakupu Vas ne silimo. Prepričani ste lahko, da Vas strokovnjaško postrežemo

„PEKO“

Dražbeni oklic.

Dne 14. majnika 1932 od 9. ure dopoldne naprej se vrši

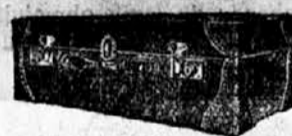
v Mariboru, Trubarjeva ul. 9

javna dražba različnih premičnin: pisarniške opreme, pisalnih strojev, raznih strojev za izdelovanje brezalkoholnih pijač, raznih sodov različne velikosti, sokov in marmelad ter raznih drugih predmetov.

Pojasnila daje odvetniška pisarna:

dr. Antona Muleja,
Maribor, Aleksandrova c. 11

1509

Ivan Kravos

Aleksandrova c. 13

Sotra
najpreglednejša kartoteka
Soklič, Maribor Tel. 2510

Vinotoč!

Od 5 litrov naprej dobite najboljšo vino po 4.- in 5.- Din pri Lorberju Sv. Peter pri Mariboru. 1549

Za birmo

Otroške nogavice par D 3.50 Svileni trakti v vseh barvah od Din 1.- naprej
Moške kratke nogavice par D 3.50
Damske nogavice par D 6.50 Trdi ovrtniki, komad D 8.-
Damske nogavice flor Mehki ovrtniki, kom. D 5.-
par D 10.- Samoveznice, svilene D 7.-
Moške srajce, komad D 25.- Otroški čevlji, prva usnje, črni, rjavi D 24.-
Moške spodnje hlače D 15.- Otroške sandale D 22.-
Venč za birmo od Din 10.- naprej Čipke meter od D 1.- naprej

Eksportna hiša „LUNA“, Maribor
lastnik **Albin Pristernik.** 1487

Javna licitacija!

23 kg čevljarskih potrebščin, pasta, klej in drugo, 43 kg čokolade, 15 kg bonbonov se proda na javni licitaciji v tovarnem skladišču, Maribor, Glavni kolodvor, dne 13. maja 1932 ob 10. uri.

zastopniki se sprejmejo

Zakupnika za oficirsko kuhinjo
in dobro kuharico iščemo. Reflektanti naj se javijo v oficirskem domu v kasarni kralja Aleksandra v Melju. 1528

Tednik »Zabavni list«
z gratis slikarsko galerijo v formatu razglednic, Stražišče. Posamezna številka samo Din 1.-. Zahtevajte brezplačne ogledne številke!

Bučno olje
priporoča tovarna bučnega olja J. Hochmüller. Maribor, Taborška ulica št. 7. 1483

Prvovrstno vino
iz Kamnice à Din 4.- od 5 resp. 10 l naprej. Steklenice se iz prijaznosti sprejemajo Razlagova ul. 13 l. 1551

Vinotoč Sturm
toči čez ulico sortirano staro in novo vino à 4 in 5 Din. 1555

Vino od 5 litrov naprej
belo in rdeče po Din 4.- liter pri Ferlinu, Kamnica 73. 1554

Iščem takoj najemnika oz. poslovođjo za delikateso in točilnico. Aleksandrova 83. 1553

V vili „MAJDA“

Tomšičeva ulica 14 se prodaja

poharski rizling

po Din 5.- liter od 5 litrov naprej!

Spominjajte se CMD!

S 1. junijem oddam štirisobno komfortno stanovanje v sredini mesta v najem. Naslov v upravi. 1515

Štirisobno moderno stanovanje z vsem komfortom se odda s 1. junijem Naslov v upravi lista. 1516

Radi premeščenja iz Maribora po cenini prodam kočijo s konjsko opremo in sani, kakor tudi razno pohištvo. Pukovnik Redovanovič, Srtlarjeva ulica 30. 1557

Posestvo z lepim donosnikom in vinogradom 2 juži Din 90.000.-. Vilo z dvema stanovanjema Din 350.000 lahko kupite s hranilno knjižico Prve hrv. štedionice ali katerikoli banke. Pisarna »Rapid«, Gosposka ulica 28. 1548

ČITATELJI!

KUPUJTE
vse svoje potrebščine pri naših cenjenih

INSERENTIH

ČITATELJI!